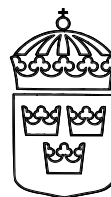

Regeringens skrivelse

2012/13:185

Verksamheten inom Organisationen för säkerhet
och samarbete i Europa (OSSE)
under 2012 och första halvåret 2013

Skr.
2012/13:185

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 1 augusti 2013

Gunilla Carlsson

Birgitta Ohlsson
(Utrikesdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under 2012 och första halvåret 2013.

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Svenskt fokus under 2012 och första halvåret av 2013	3
2.1	OSSE-ministermötet i Dublin 2012.....	5
3	OSSE:s tre dimensioner	7
3.1	Den militärpolitiska dimensionen.....	7
3.1.1	Wiendokumentet	7
3.1.2	Fördraget om observationsflygningar (Open Skies) 8	8
3.1.3	Fördraget om konventionella väpnade styrkor i Europa (CFE)	8
3.1.4	Säkerhetsforum (FSC)	8
3.1.5	Säkerhetskommittén och den årliga säkerhetsöversynskonferensen	9
3.1.6	Högkommissarien för frågor om nationella minoriteter	10
3.2	Den ekonomiska och miljömässiga dimensionen.....	11
3.3	Den mänskliga dimensionen	11
3.3.1	Kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter	12
3.3.2	Mediefrihetsrepresentanten	13
3.3.3	Människohandel	13
3.3.4	Jämställdhet	14
3.3.5	OSSE:s årliga möte om den mänskliga dimensionen	14
4	Fältverksamheten	15
4.1	Västra Balkan	15
4.2	Centralasien.....	16
4.3	Östeuropa samt Södra Kaukasien.....	16
5	OSSE:s krishantering och de utdragna konflikterna	17
5.1	Nagorno-Karabach	17
5.2	Georgien.....	18
5.3	Transnistrien.....	18
	Bilaga 1: OSSE:s deltagande stater.....	20
	Bilaga 2: Stöd till OSSE under 2012 och första halvåret 2013	21
	Bilaga 3: Svensk personal ställd till OSSE:s förfogande verksamhetsåret 2012 och första halvåret 2013	22
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 1 augusti 2013	23

1 Inledning

Regeringen redogör i denna skrivelse för verksamheten i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under 2012 och första halvåret 2013. Kompletterande information om verksamheten inom OSSE och dess institutioner finns på OSSE:s webbplats (www.osce.org), i organisationens årsrapport samt i OSCE Handbook. Årsrapporten och handboken finns tillgängliga på OSSE:s webbplats. Sveriges målsättning under perioden har varit att säkerställa att OSSE:s principer upprätthålls och åtaganden genomförs samt att stärka EU:s röst i OSSE och verka för att EU:s politiska inflytande står i paritet med dess finansiella bidrag samt utformas i enlighet med Lissabonfördraget. Sverige är en av EU:s största givare av frivilliga bidrag till OSSE:s verksamhet och sekunderar regelbundet personal till organisationen.

Under det irländska OSSE-ordförandeskapet 2012 och efterföljande ukrainska ordförandeskap 2013 har diskussionerna om Europas framtida säkerhet och formerna för hur en säkerhetsgemenskap ska utformas tagits vidare inom ramen för den så kallade Helsinki+40 processen. Arbetet har dock försvärats på grund av de tydliga politiska skiljelinjer som idag finns mellan deltagande stater i synen på säkerhet och mänskliga rättigheter samt den roll man önskar att OSSE ska spela i framtiden, vilket också har kommit att präglade arbetet i stort under perioden. Under perioden har organisationen kommit att expandera, då OSSE:s deltagande stater i november 2012 kunde enas om att uppta Mongoliet som fullvärdig medlem.

2 Svenskt fokus under 2012 och första halvåret av 2013

Sveriges agerande har under perioden varit inriktat på att säkerställa att OSSE:s principer upprätthålls och åtaganden genomförs samt att stärka genomslaget för EU:s röst i organisationen. Sverige har även verkat för EU:s prioriteringar i OSSE, vilket bland annat inkluderat att stärka OSSE:s förmåga att bidra till lösningar av de utdragna konflikterna i regionen samt att stödja OSSE:s institutioner och genomförandet av åtaganden inom den mänskliga dimensionen. Även OSSE:s förmåga att motverka gränsöverskridande hot samt att stärka rustningskontrollregimerna har stått högt på EU:s dagordning. EU verkar även för ett nära samarbete mellan OSSE och andra internationella aktörer däribland FN, Europarådet och Nato.

Sveriges huvudsakliga fokus har varit den mänskliga dimensionen. Sverige har inom denna ram verkat för att frågor relaterade till grundläggande fri- och rättigheter ges en fortsatt framskjuten plats på EU:s dagordning och i OSSE:s arbete som helhet. I rollen som EU:s lokala samordnare för mediefrihetsfrågor har Sverige drivit igenom ett

antal viktiga EU-uttalanden om mediefrihetssituationen i bland annat Ryssland och Vitryssland. Inför och under ministermötet i Dublin i december 2012 var Sverige även starkt engagerat i förhandlingarna om ett beslut om främjande av yttrandefrihet och mångfald i digitala medier. Vidare gav Sverige stöd till en deklaration om grundläggande friheter i den digitala tidsåldern. På grund av politisk oenighet kunde dock inget av dessa två dokument antas.

Mandatet för OSSE:s mediefrihetsrepresentant (RFoM), Dunja Mijatovic, förlängdes i mars 2013 i ytterligare tre år. I samband med förlängningen framfördes krav från främst Ryssland på en inskränkning av representantens mandat, något som Sverige, övriga EU och USA med kraft motsatte sig då det skulle försvaga OSSE:s arbete på området. Sverige har härutöver gett stöd till mediefrihetsrepresentantens konferens om mediefrihet som genomfördes i februari 2013 i Wien.

EU, USA och andra likasinnade länder har under perioden agerat för att försvara och skydda OSSE:s internationellt erkända valövervakningsmetodologi, som allt kraftigare ifrågasatts av en rad deltagarländer. Sverige har inom EU ofta varit drivande i dessa diskussioner och har under perioden bidragit med valövervakare till OSSE:s valobservationer bland annat till Ukraina, Armenien, Ryssland och Georgien. Sverige har även ställt personal till förfogande till OSSE:s fältmissioner och institutioner. Vidare har projektstöd givits inom främst de militärpolitiska och mänskliga dimensionerna.

I samband med den årliga översynskonferensen om den mänskliga dimensionen (HDIM) 2012 anordnade Sverige ett seminarium om Raoul Wallenberg på temat människorättsförsvarare. Under 2012 inleddes också diskussionerna om en reform av detta möte. Sverige har härvidlag bland annat värnat ett öppet och starkt deltagande från civilsamhället, något som vissa deltagarländer verkat för att begränsa. I samband med ministermötet i Dublin lade bland andra Sverige fram ett beslutsförslag om förenings- och församlingsfrihet i OSSE-området. Inte heller detta beslut kunde antas på grund av rådande politiska motsättningar.

Sverige har fortsatt agerat för att stärka OSSE:s arbete avseende konfliktförebyggande och konfliktlösning. Bland annat bidrog Sverige till att EU aktivt stödde det irländska ordförandeskapets arbete med fortsatta formella 5+2-förhandlingar för att lösa konflikten mellan den moldaviska regeringen och utbrytarregionen Transnistrien. Under perioden har säkerhetsläget i konflikten mellan Armenien och Azerbajdzjan successivt försämrats, något som fått återverkningar i OSSE-arbete i stort. Sverige har verkat för att EU mer aktivt ska stödja Minsk-gruppen i dess uppdrag att medla i konflikten.

Arbetet inom den militärpolitiska dimensionen har under perioden präglats av diskussioner om framtiden för konventionell rustningskontroll och möjligheten att uppdatera eller förhandla fram ett nytt avtal som kan ersätta *Treaty on Conventional Armed Forces in Europe* (CFE). Ryssland suspenderade sin medverkan i fördraget 2007. Diskussioner förs längs flera parallella spår, där Ukraina driver frågan som ordförande under 2013.

Sverige har aktivt verkat för en uppdatering av Wiendokumentet 2011, som syftar till ökad militär transparens och förtroende, ett arbete som

dessvärre har kommit att försvåras. Endast tre mindre uppdateringar beslutades under perioden. Skr. 2012/13:185

Arbetet inom *Open Skies Consultative Commission* (OSCC), som har att administrera observationsflygningarna inom ramen för avtalet om Open Skies, har varit mer eller mindre låst sedan januari 2011. Fördragsstaterna lyckades trots det att i slutet av 2012 enas om kvotfördelningar för 2013. Sverige spelar en mycket aktiv roll i genomförandet av observationsflygningarna genom att ställa sitt observationsflygplan till förfogande.

Vid ministermötet i Dublin i december 2012 fattades ett beslut om att inleda den så kallade Helsingfors+40-processen om OSSE:s framtidsfrågor, vilken de tre kommande ordförandeskapen, Ukraina, Schweiz och Serbien, getts i uppdrag att leda. Processen syftar till att förverkliga uppdraget från toppmötet i Astana 2010 att skapa en säkerhetsgemenskap för OSSE-regionen. För svensk del har det varit centralt att säkerställa att processen bidrar till att bevara och stärka OSSE:s breda säkerhetsbegrepp samt organisationens åtaganden och principer. Detta gäller särskilt den mänskliga dimensionen och de tre autonoma institutionerna, kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR), högkommissarien för frågor om nationella minoriteter (HCNM) och mediefrihetsrepresentanten (RFoM).

EU har tillsammans med USA varit drivande i arbetet som syftar till att skapa förtroendeskapande åtgärder för cybersäkerhet inom OSSE. Sverige har särskilt värnat en tvärdimensionell ansats för att säkerställa att såväl frihets- som säkerhetsaspekter beaktas.

Tre strategier för att bättre systematisera OSSE:s arbete inom området gränsöverskridande hot har antagits under 2012. Strategierna rör ansträngningar vad gäller anti-terrorism, kampen mot narkotika samt den polisiära verksamheten. För svenskt vidkommande har det varit särskilt angeläget att säkerställa att åtagandena i den mänskliga dimensionen har en framskjuten plats i arbetet.

Under 2013 har OSSE:s fältmissioner alltmer ifrågasatts av några stater. Fältkontoren, som bedriver en bred verksamhet och där mandatet varierar från land till land, kan i vissa värdländer uppfattas obekväma då de rapporterar om den politiska och demokratiska utvecklingen. Sverige har i diskussionerna värnat fältmissionernas bidrag och centrala roll inom OSSE och gett stöd till mandatens nuvarande utformning.

2.1 OSSE-ministermötet i Dublin 2012

De djupa politiska motsättningar som präglar OSSE i allmänhet, och frågor relaterade till mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i synnerhet, präglade även 2012 års ministermöte som hölls i Dublin den 6-7 december 2012.

För andra året i rad kunde inte ett enda beslut fattas om den mänskliga dimensionen. Sverige, tillsammans med övriga i EU och USA, prioriterade ett beslut om yttrandefrihet och mångfald i digitala medier, något som Ryssland och Vitryssland inte kunde stödja. Detta var ett allvarligt bakslag med tanke på den i allt högre grad bekymmersamma

situationen avseende mediefrihet som råder i delar av OSSE-regionen. Inte heller den deklaration om grundläggande friheter i den digitala tidsåldern som för andra året i rad lades fram av USA med över 40 medförslagsställare, däribland Sverige, kunde antas.

Ryssland lade i likhet med 2011 tillsammans med Vitryssland och vissa centralasiatiska länder fram förslag om viseringslättnader och förändringar av ODIHR:s valobservationsmetodologi. Det senare förslaget mötte kraftigt motstånd från bland annat EU och USA. Tydligt skilda synsätt föreligger bland deltagarländerna avseende diskriminering på grund av sexuell läggning innebar att ett beslut om OSSE:s vidare arbete för tolerans och icke-diskriminering inte kunde antas.

Inte heller på det militärpolitiska området kunde några beslut fattas. De två beslututkasterna om arbetet i säkerhetsforum, FSC, som inkluderade vidare uppdatering av Wiendokumentet samt beslut om små och lätta vapen, blockerades av Ryssland respektive Azerbajdzjan. Det är första gången som ministerrådet inte kunde fatta några beslut inom säkerhetsforumets ansvarsområde.

Till mötets framgångar hörde en deklaration om konflikten mellan Moldavien och utbrytarrepubliken Transnistrien, den första som kunnat antas på elva år. Deklarationen uppmärksammade bland annat de formella samtal inom ramen för 5+2-formatet som återupptogs i slutet av 2011.

Vidare togs beslut att uppta Mongoliet som OSSE:s 57:e deltagarstat. Härutöver kunde ett beslut om Helsinki+40-processen fattas. Beslutet föregicks av svåra förhandlingar som blottade den växande oenigheten som finns inom organisationen. För svensk del har det varit centralt att verka för att processen utgår ifrån det breda säkerhetsbegreppet och att OSSE:s åtaganden och principer samt de tre autonoma institutionerna (ODIHR, HCNM och RFoM) bevaras och stärks.

På området gränsöverskridande hot kunde ministrarna godkänna de strategier som antagits under 2012 beträffande OSSE:s polisverksamhet, bekämpning av narkotika samt terrorism. Det fanns stora förhoppningar om att ett beslut avseende förtroendeskapande åtgärder skulle kunna antas på området cybersäkerhet, något som tyvärr inte skedde. Även här blockerade Ryssland.

På det ekonomiska och miljömässiga området antogs ett beslut om god samhällsstyrning och anti-korruption. Beslutet var en framgång i sig, men även betydelsefullt för att ytterligare befästa den tvärdimensionella karaktären av arbetet inom den andra dimensionen. Finland, Österrike och Turkiet lade fram ett beslutsförslag om att stärka OSSE:s bidrag till genomförandet av FN-resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. Förslaget åtnjöt brett stöd men kunde inte antas på grund av meningsskiljaktigheter beträffande OSSE:s roll och kompetens i frågan som sådan.

På ministermötet i Dublin meddelade presidenten för OSSE:s parlamentariska församling att samarbetsavtalet från 1997 som reglerar samarbetet med ODIHR om valobservation inte längre ansågs vara giltigt. Regeringen uttryckte oro över detta ställningstagande och har därefter uppmuntrat till stärkta relationer mellan ODIHR och OSSE:s parlamentariska församling. Sammanfattningsvis kan konstateras att ministermötet präglades av en generell och oroväckande utveckling där

OSSE:s acquis och grundläggande principer om fri- och rättigheter ifrågasattes och angreps. För svensk del var det centralt att säkerställa att ingen sådan urvattning ägde rum. Så blev heller inte fallet, vilket bör ses som en framgång trots frånvaron av beslut framförallt inom den mänskliga dimensionen. Skr. 2012/13:185

3 OSSE:s tre dimensioner

3.1 Den militärpolitiska dimensionen

Endast begränsade framsteg har kunnat uppnås inom den militärpolitiska dimensionen under perioden. Till grund för arbetet i dialog- och beslutsforumet säkerhetsforum (FSC) under 2012 låg ministerrådsbeslutet i Vilnius 2011 om de militärpolitiska frågorna i FSC, beslutet om små och lätta vapen och ammunitionslagring, beslutet om OSSE:s roll i implementeringen av FN:s säkerhetsrådsresolution 1540 (2004) om icke-spridning samt toppmötesdeklarationen från Astana.

Vid ministerrådsmötet i Dublin misslyckades FSC att nå konsensus i samtliga frågor. Ryssland ville inte återbekräfta behovet av en substantiell uppdatering av Wiendokumentet (WD). Inför Dublinmötet hade det förts en debatt om OSSE:s och FSC:s roll inom konventionell rustningskontroll i förhållande till CFE:s självständiga format, vilket påverkade utfallet.

Azerbajdzjan hade därutöver långtgående krav på beslututkastet om små och lätta vapen, vilka var oacceptabla för många deltagarstater och beslutet kunde därför inte fattas. Arbetet under 2013 har därför samma grund som året före. Fem framstegsrapporter presenterades avseende: beslut om små och lätta vapen, uppförandekoden, lagring av konventionell ammunition, arbetet med rustningskontroll och förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder, stöd till implementering av UNSCR 1540 och uppförandekoden.

3.1.1 Wiendokumentet

Wiendokument (WD) uppdaterades 2011, men därefter har det vidare uppdateringsarbetet gått trögt. Under 2012 och det första halvåret 2013 fattade FSC tre beslut om vidare uppdatering: ett beslut om notifieringar av militära aktiviteter under tröskelnivåerna, ett om att ändra FN-referensen avseende militärutgiftsrapporteringen och ett om att anpassa dokumentet efter Mongoliets nya status som deltagarstat.

Det årliga informationsutbytet inom WD som bland annat inkluderar militära strukturer, försvarsplanering, försvarsutgifter och större planerade övningar fungerade väl under 2012.

Under det första halvåret 2012 implementerade dock inte Ryssland verifikationsåtagandena. Bland annat nekades en svensk begäran om

utvärderingsbesök i Kaliningrad. Det blev en infekterad debatt kring detta som kom att prägla resten av året. I ljuset av detta var det bekymmersamt att Ryssland inte var villig att återbekräfta militär transparens och moderniseringsagendan för WD vid ministermötet i Dublin.

Det årliga genomförandemötet som hölls i mars 2012 och 2013 präglades av diskussioner om implementeringen av WD samt ytterligare förslag på uppdateringar.

3.1.2 Fördraget om observationsflygningar (Open Skies)

Fördraget om observationsflygningar (Open Skies) fungerade i huvudsak väl rent operativt under perioden. Sverige fortsatte att verka för ett aktivt genomförande av fördraget genom att ställa ett observationsflygplan för observationsmissioner till förfogande även för andra fördragsstater. Det finns behov av en modernisering av flygplan och sensorer, en anpassning av fördraget samt en mer effektiv användning av befintliga resurser.

Ökade politiska motsättningar mellan Turkiet och Grekland med anledning av Cyperns ansökan från 2002 om anslutning till fördraget ledde dock till att arbetet i beslutsforumet Open Skies Consultative Commission (OSCC) lamslogs under 2012 och under första halvåret 2013. Efter svåra förhandlingar kunde till slut beslut fattas som säkrade den operativa verksamheten för 2013. Många avgörande beslut, bland annat för modernisering av sensorer, har däremot inte kunnat fattas. Utan en hållbar lösning och vid fortsatt dödläge, riskerar hela fördraget att undergrävas. 2012 suspenderade Georgien sina relationer till Ryssland inom Open Skies.

3.1.3 Fördraget om konventionella väpnade styrkor i Europa (CFE)

Fördraget om konventionella väpnade styrkor i Europa (CFE) fortsatte fungera men utan deltagande av Ryssland, något som starkt reducerade värdet av fördraget. Det rådde fortsatt dödläge i försöken att få Ryssland att återgå till CFE eller förhandla om ett nytt utvecklat avtal. Efter att förhandlingarna om ett nytt ramverk för konventionell rustningskontroll avbröts 2011 befinner sig fördragsstaterna i en reflektionsperiod. Vissa förhoppningar finns om ny förhandlingsdynamik kommande år. Ukraina har under sitt ordförandeskap 2013 prioriterat frågan om konventionell rustningskontroll och OSSE:s generalsekreterare Lamberto Zannier ordnade ett seminarium på temat i mars 2013.

3.1.4 Säkerhetsforum (FSC)

I säkerhetsforum diskuterades alla militärpolitiska dokument och åtaganden; förutom Wiendokumentet, även OSSE:s uppförandekod. På initiativ av bland annat Sverige informerar flera stater frivilligt hur de genomför FN:s säkerhetsresolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och

säkerhet. Det första årliga mötet för att diskutera genomförandet av Skr. 2012/13:185
uppförandekoden hölls 2012.

Under säkerhetsdialogen 2012 presenterade Sverige *Nordic Centre for Gender in Military Operations* och under första halvåret 2013 den nordiska stridsgruppen (NBG).

På svenskt initiativ genomfördes en översyn av OSSE:s handlingsplan avseende små och lätta vapen i maj 2012. Under året återutgavs OSSE:s dokument rörande lätta vapen med alla tilläggsbeslut sedan 2000 bifogade. Ett antal projekt inom området destruktion och förvaring av vapen och ammunition genomfördes, huvudsakligen på Västra Balkan, samt i före detta Sovjetunionen.

Vidare har praktiskt stöd givits av OSSE, i samverkan med bland annat UNODA, 1540-kommittén och IAEA, till deltagarstater som begärt hjälp med det nationella genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolution 1540 (icke-spridning av massförorelsevapen).

3.1.5 Säkerhetskommittén och den årliga säkerhetsöversynskonferensen

Inom ramen för säkerhetskommittén diskuteras icke-militära aspekter av säkerhet, med fokus på gränsöverskridande hot. Dessa frågor har uppmärksammats särskilt under senare år, delvis mot bakgrund av en ökad insikt bland deltagarländerna om vikten av att gemensamt bekämpa gränsöverskridande hot. Ett konkret uttryck för detta är besluten om OSSE:s polisverksamhet, ramverket om anti-droginsatser och anti-terrorismandat under 2012, vilka bidrar till att ytterligare stärka och systematisera OSSE:s arbete. Dessutom upprättades under året en arbetsgrupp i syfte att utarbeta förtroendeskapande åtgärder (CBMs) inom området cybersäkerhet. Åtgärderna syftar till att främja samarbete, transparens, förutsägbarhet och stabilitet och härigenom minska risken för missförstånd, eskalering eller konflikter i cyberrymden. Förhoppningen om att vid ministermötet i Dublin kunna fatta beslut om en första uppsättning förtroendeskapande åtgärder kunde inte uppnås på grund av bristande konsensus, bland annat i frågor relaterade till yttrandefrihet, internets styrning och oenighet i synen på staternas nationella kontroll över internetnätet. Arbetet har fortsatt under 2013.

Säkerhetskommittén har även fokuserat på Centralasien och Afghanistan post-2014. OSSE har i sammanhanget fortsatt att stödja afghanska deltagare i utbildningar och träningsaktiviteter gällande gränsfrågor. Detta sker bland annat vid *Border Management Staff College* i Tadzjikistan, som Sverige stödjer finansiellt, och *OSSE-akademien* i Kirgizistan.

Gränsöverskridande hot, de utdragna konflikterna, rustningskontroll, förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder samt partnersamarbete var också föremål för diskussion vid de årliga säkerhetsöversynskonferenserna (ASRC) 2012 och 2013. ASRC genomfördes båda år med talare på hög nivå från EU, Ryssland, USA och Turkiet. Konferenserna föregicks av seminarier, så kallade Security Days på initiativ av OSSE:s generalsekreterare Lamberto Zannier. Diskussionerna rörde primärt utmaningarna när det gäller målsättningen

att upprätta en euro-atlantisk och euro-asiatisk säkerhetsgemenskap, såsom stats- och regeringscheferna definierat denna vid toppmötet i Astana 2010. Mer specifika teman har rört OSSE:s roll i Centralasien post-2014, nya hot och utmaningar, OSSE:s framtid som en gemenskap byggd på värderingar och det så kallade Track II-initiativet ”*Initiative for the Development of a Euro-Atlantic and Eurasian Security Community*” (IDEAS). IDEAS är ett initiativ taget av Frankrike, Polen, Tyskland och Ryssland som finansierat en gemensam rapport från tankesmedjor i respektive land på temat OSSE:s roll i den framtida säkerhetsarkitekturen och visionen om en säkerhetsgemenskap.

3.1.6 Högkommissarien för frågor om nationella minoriteter

Posten som högkommissarie för frågor om nationella minoriteter, HCNM (*High Commissioner on National Minorities*) inrättades 1992 med säte i Haag. Högkommissarien är OSSE:s främsta konfliktförebyggande instrument med huvuduppgift att i ett tidigt skede identifiera och motverka etniska spänningar som kan äventyra freden, stabiliteten eller relationerna mellan OSSE:s deltagande stater. Högkommissarien verkar med diplomatiska metoder, vilket innebär att regeringar i förtroende kan be om hjälp för att hantera spända situationer som riskerar att leda till konflikt. Alla OSSE:s deltagande stater har accepterat högkommissariens mandat och därmed dennes rätt att avge rekommendationer i minoritetsrelaterade frågor. Dessa frågor handlar ofta om rätt till medborgarskap, icke-diskriminering, möjligheter att använda sitt modersmål, utbildning på minoritetsspråk samt möjligheter att delta i och aktivt kunna påverka det politiska, sociala, ekonomiska och kulturella livet i det land där man är bosatt. Högkommissarien är dock ingen ombudsman för minoritetsfrågor eller inspektör av enskilda brott mot de mänskliga rättigheterna. Högkommissarien är en institution som anses fungera föredömligt väl och har ett starkt stöd från deltagarstaterna.

Under 2012 har HCNM lanserat ett regionalt initiativ i Centralasien syftande till mellanstatlig dialog om utbildning i minoritetsfrågor och tillsatt en regional samordnare i Almaty. Högkommissarien har varit aktiv i en rad länder i OSSE, bland annat i Kirgizistan i inter-etniska frågor efter konflikten 2010 och givit stöd till flerspråkig utbildning i Georgien. Under 2012 lanserade Högkommissarien de så kallade Ljubljana-riktlinjerna om integration i samhällen som präglas av mångfald och som baseras på HCNM:s 20-åriga erfarenhet av konfliktförebyggande. HCNM:s arbete med frågor om romer och Sinti i Europa fortsatte också under perioden. Sverige stödde och deltog på utrikesministernivå vid 20 års-firandet av HCNM som institution. Mandatet för den nuvarande högkommissarien Knut Vollebaek löper ut den 20 augusti. Under våren 2013 pågick en process för att utse en efterträdare. Den resulterade i att Ministerrådet den 17 juli utsåg Astrid Thors från Finland som HCNM från och med den 20 augusti.

3.2 Den ekonomiska och miljömässiga dimensionen

Skr. 2012/13:185

Kontoret för samordnaren av OSSE:s ekonomi- och miljöverksamhet (OCEEA) upprättades år 1997 och utgör en del av OSSE-sekretariatet. Samordnarkontoret har till uppgift att stärka förmågan hos Permanenta rådet och OSSE:s övriga institutioner att hantera ekonomiska och miljömässiga aspekter av säkerhet.

Samarbetet bedrivs till största delen genom projektverksamhet, främst i Centralasien och Östeuropa inklusive Södra Kaukasien, och rör exempelvis transportfrågor och gränsöverskridande vattenhushållning. Utgångspunkten är att ekonomisk utveckling och miljömässig hållbarhet är en förutsättning för säkerhet. Initiativen på miljöområdet syftar till att öka medvetenheten om miljöhot och vilken betydelse dessa har för ett lands eller regions säkerhet. OSSE:s fältmissioner spelar en viktig roll i uppföljningen av projekten. Samordnaren bevakar även ekonomiska konsekvenser av människohandel, verkar mot korruption och penningtvätt samt arbetar för främjande av god samhällsstyrning och en fungerande rättsordning på ekonomi- och miljöområdet. Samordnarens projektverksamhet har även bäring på migrationsrelaterade frågor med koppling till säkerhet.

Det irländska OSSE-ordförandeskapet 2012 prioriterade god samhällsstyrning, korruptionsbekämpning, penningtvätt och finansiering av terrorism i den andra dimensionen. Ett beslut om god samhällsstyrning togs vid ministermötet i Dublin, vilket även var temat för 2012 års ekonomi- och miljöforum. Det ukrainska ordförandeskapet 2013 har valt att prioritera miljö och energi och hur en förbättrad miljö kan öka säkerhet och stabilitet.

3.3 Den mänskliga dimensionen

De politiskt bindande åtagandena inom den mänskliga dimensionen syftar till full efterlevnad av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, att upprätthålla rättsstaten, att bygga upp och skydda demokratiska institutioner samt att motverka intolerans och diskriminering. Dagordningen för arbetet inom dimensionen antas årsvis och består bland annat av *Human Dimension Implementation Meeting* (HDIM), det vill säga OSSE:s årliga översynskonferens i den mänskliga dimensionen (se avsnitt 3.3.5 nedan), tre stycken *Supplementary Human Dimension Implementation Meeting* (SHDM) samt månatliga möten inom kommittén för den mänskliga dimensionen. Evenemangen syftar framför allt till att se över deltagarstaternas implementering av åtagandena inom den mänskliga dimensionen. Under 2012 diskuterades bland annat mötes- och föreningsfrihet, tortyr, dödsstraff och journalisters säkerhet. En återkommande punkt vid kommittémötena var också den frivilliga rapporteringen om MR-situationen i deltagarstater. Härutöver bedriver OSSE:s autonoma institutioner ett omfattande arbete på MR-området, exempelvis genom valövervakning, stöd till

uppbyggande av demokratiska institutioner, bevakning av press- och yttrandefrihet, insatser för att stärka rättigheterna för personer som tillhör minoritetsgrupper samt insatser för att bekämpa människohandel, intolerans och diskriminering.

Mediefrihet inklusive internetfrihet utgjorde en prioriterad fråga under det irländska ordförandeskapet 2012, som anordnade en konferens på detta tema i Dublin. Diskussionerna om mediefrihet och nätfrihet i den mänskliga dimensionen kom samtidigt att synliggöra de motsättningar som präglade OSSE de senaste åren, och som blev särskilt tydliga inför 2012 års ministermöte i Dublin.

3.3.1 Kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter

ODIHR (*Office for Democratic Institutions and Human Rights*) inrättades 1992 och har i uppdrag att bistå deltagarstater med att genomföra deras åtaganden inom den mänskliga dimensionen. Mer specifikt arbetar ODIHR bland annat med att främja förutsättningarna för demokratiska val samt att bistå deltagarstaterna med att bygga upp och stärka demokratiska institutioner. Exempel på andra frågor som faller inom ODIHR:s breda mandat är jämställdhet, bekämpande av människohandel, religionsfrihet, rörelsefrihet, situationen för MR-försvarare samt skyddet av de mänskliga rättigheterna i kampen mot terrorism. Kontoret har ca 130 anställda och har sitt säte i Warszawa.

Under 2012 har uppmärksamheten särskilt riktats mot ODIHR:s uppgift att samordna OSSE:s valövervakning. Valövervakningmissionerna, som utgör ett av OSSE:s mer synliga verksamhetsområden, sker i samarbete mellan ODIHR och OSSE:s Parlamentariska Församling (PA) baserat på ett samarbetsavtal från 1997. Vid ministerrådet i Dublin uttalade emellertid PA:s ordförande Riccardo Migliori att detta samarbetsavtal inte längre ansågs gälla. EU och USA uttryckte sin oro över detta ställningstagande. Det gemensamma uttalande som av tradition ges av ODIHR och PA efter genomförda valövervakningsmissioner, gjordes inte efter presidentvalet i USA i november 2012 respektive parlamentsvalet i Armenien i februari 2013. I april 2013 fattade parlamentariska församlingens byrå beslut om att återigen tillämpa samarbetsavtalet vilket bekräftades vid den Parlamentariska församlingens årliga möte i Istanbul den 29 juni-3 juli 2013. Till detta kommer att Ryssland och Vitryssland, stödda av ett antal OSS-länder, alltjämt ifrågasätter ODIHR:s metodologi och opartiskhet och menar att ODIHR agerar politiserat. Sverige och EU stödjer starkt ODIHR:s internationellt erkända valövervakningsmetodologi och opartiskhet. Sverige bidrar också årligen till ODIHR:s valverksamhet med finansiella och personella resurser, liksom till ODIHR:s övriga enheter och verksamhet. Chef för ODIHR är Janez Lenarcic från Slovenien.

3.3.2 Mediefrihetsrepresentanten

Representative on Freedom of the Media (RFoM) inrättades 1997 och har till uppgift att följa utvecklingen på mediefrihetsområdet i deltagarstaterna samt verka för att OSSE:s principer och åtaganden om yttrande- och mediefrihet följs. I mandatet ingår även att på ett tidigt stadium upptäcka problem inom dessa områden och hantera problemen i samarbete med deltagarstaterna, OSSE:s övriga institutioner och andra relevanta organ. Sverige och EU stöder starkt RFoM:s mandat, som är flexibelt nog att möta såväl existerande som nya hot mot yttrande- och mediefriheten i OSSE-området inklusive på internet. Representanten rapporterar regelbundet till Permanenta rådet, gör besök i de deltagande staterna och sammanställer publikationer och rekommendationer kring yttrande- och mediefrihet i OSSE-området. Kontoret har ett femtontal tjänstemän och har sitt säte i Wien.

RFoM:s arbete fokuserar särskilt på frågor som rör säkerhet för journalister, pressfrihet och internetfrihet. I sin rapportering till det Permanenta Rådet under 2012 och 2013 uppmärksammade Representanten bland annat begränsningar i tillgången till och yttrandefriheten på internet i vissa OSSE-länder. Härutöver uppmärksammades ett antal fall av våld mot journalister i OSSE-regionen, liksom flera fall där journalister fängslats i strid med OSSE:s åtaganden om yttrande- och mediefrihet. Sammanlagt reste RFoM 150 fall från 38 deltagarstater under 2012 och 68 fall från 30 deltagarstater i sin första rapport till permanenta rådet i juni 2013.

Utöver sitt fortlöpande övervakningsarbete anordnade RFoM ett antal regionala mediefrihetskonferenser under 2011, däribland den nionde *South Caucasus Media Conference* i Tbilisi liksom ett antal så kallade *Master Classes in Online Media Regulation*. Sverige bidrog med såväl finansiella som personella resurser till kontoret under 2012 och 2013. Sverige deltog också i februari 2013 i den av RFoM för första gången arrangerade konferensen i Wien på temat *internetfrihet: internet 2013 – Shaping policies to advance media freedom*. I samband med att mandatet för nuvarande RFoM, skulle förlängas i tre år, yppades krav från främst Ryssland på en inskränkning av representantens mandat. Detta är något som Sverige, EU och USA med kraft har motsatt sig då det skulle försvaga OSSE:s arbete på området. Mandatet för Dunja Mijatovic, som är advokat från Bosnien och Hercegovina, förlängdes i slutändan med oförändrat mandat i mars 2013.

3.3.3 Människohandel

Sedan 2003 har OSSE en särskild representant för frågor som rör människohandel som arbetar vid sekretariatets enhet mot människohandel i Wien. Representantens uppgift är att bistå deltagande stater med genomförandet av åtaganden och användning av rekommendationerna i OSSE:s handlingsplan för bekämpande av

människohandel. Det ukrainska OSSE-ordförandeskapet har valt att prioritera kampen mot människohandel.

3.3.4 Jämställdhet

OSSE:s jämställdhetsarbete omfattar ökad jämställdhet inom organisationen och särskilt integration av ett jämställdhetsperspektiv i alla delar av organisationens arbete, politiskt deltagande, våld mot kvinnor samt kvinnors situation i samband med väpnade konflikter. I det senare arbetet är genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet centralt. Finland, Österrike och Turkiet lade inför ministerrådsmötet i Dublin fram ett förslag om hur OSSE:s bidrag till implementeringen av resolution 1325 ska stärkas. Beslutet kunde dessvärre inte fattas på grund av meningsskiljaktigheter gällande OSSE:s roll på området.

Ramverken för jämställdhetsarbetet utgörs av jämställdhetsplanen som antogs 2004, ett ministerbeslut om kvinnor i konfliktförebyggande, krishantering och postkonflikthantering, som antogs 2005 baserat på ett svenskt initiativ, samt 2009 års ministerbeslut om kvinnors deltagande i det politiska livet. OSSE arbetar bland annat med genderfrågor genom sina fältmissioner. Som exempel kan nämnas stöd till kvinnors deltagande i säkerhetssektorreformer i Centralasien eller ökat politiskt deltagande för kvinnor i deltagandestaterna. Avsevärda brister finns i genomförandet av ramverken, inte minst när det gäller rekryteringen av kvinnor till chefsposter i organisationen.

3.3.5 OSSE:s årliga möte om den mänskliga dimensionen

OSSE:s årliga översynskonferens om den mänskliga dimensionen (HDIM) fokuserar på deltagarstaternas uppfyllande av OSSE-åtagandena inom den mänskliga dimensionen. Mötet är dessutom en viktig arena för enskilda organisationer för att kunna ställa regeringsföreträdare till svars i en öppen diskussion. Under 2012 ägnades mötets tre specialdagar åt Roma/Sinti, religionsfrihet och nationella minoriteter. I övrigt fokuserade arbetssessionerna på bland annat mediefrihet, mötes- och föreningsfrihet, rättsstatlighet samt tolerans och icke-diskriminering. Några av de trender som kunde skönjas i de många anförandena var ett tydligt fokus på MR-relaterade problem i Centralasien, liksom ett högre deltagande vid sessionerna om rättsstaten respektive tolerans och icke-diskriminering än i övrigt. Totalt deltog ca 1000 personer varav ca 500 NGO-representanter.

Den process som syftar till att se över arbetet inom den mänskliga dimensionen, vilken ursprungligen tillkom genom att Vitryssland blockerade dagordningen för 2011 års HDIM med krav på reformering av den mänskliga dimensionen, har fortgått under 2012. Sverige och EU har inom ramen för denna process huvudsakligen verkat för att förbättra

kvaliteten på HDIM genom att förespråka bättre uppföljningsmekanismer av de rekommendationer som antas under mötet samt ett förstärkt NGO-deltagande. Framförallt Ryssland och Vitryssland önskar emellertid se ett förkortat HDIM med mer begränsat NGO-deltagande. På grund av dessa motsättningar har processen inte kunnat slutföras under 2012.

I samband med HDIM 2012 arrangerade Sverige ett seminarium om Raoul Wallenberg på temat människorättsförsvarare. Tillsammans med USA var Sverige också medarrangör av ett seminarium om grundläggande fri- och rättigheter och civila samhället.

4 Fältverksamheten

OSSE:s fältverksamhet är väl etablerad och det är ett instrument som ger OSSE ett tydligt mervärde jämfört med andra organisationer. OSSE stödjer demokratisk utveckling, stärkande av mänskliga rättigheter och rättsstatens principer på Västra Balkan, i Östeuropa inklusive Södra Kaukasien och i Centralasien genom sina 17 fältmissioner. Fältnärvaron omnämns generellt som missioner, oavsett om dessa i mandaten betecknas som kontor, missioner, center eller projektsamordnare. Under 2013 har OSSE:s fältnärvaro kommit att ifrågasättas av några medlemsländer. Bland annat framförde Azerbajdzjan under våren 2013 en önskan om att nedgradera den existerande fältmissionen till en projektsamordnare, trots att en majoritet inom OSSE anser att missionen inte uppfyllt sitt mandat, framförallt inom den mänskliga dimensionen. Under första halvåret inkom det nya deltagandelandet Mongoliet med en önskan om OSSE-fältnärvaro i landet.

4.1 Västra Balkan

Sedan 90-talet bedriver OSSE betydande fältverksamhet på västra Balkan med totalt sex fältmissioner i Albanien, Bosnien och Hercegovina, Makedonien, Montenegro, Serbien och Kosovo. Under senare år har fokus kommit att inriktas på valövervakningsfrågor, rustningskontroll och förtroendeskapande arbete, snarare än krishanterings- och stabiliseringsinsatser. Dessutom har arbetet varit inriktat på frågor kring nationella minoriteter samt rättsstatsfrågor inklusive stöd tillkapacitetsbyggande. Den första missionen upprättades 1992 i Makedonien och den senaste i Montenegro i samband med landets självständighet 2006. Mandaten för de olika missionerna är anpassade till situationen i varje enskilt land och huvudsakligen inriktade på demokrati och institutionsbyggande.

Fältmissionen i Kosovo utgör en del av den internationella civila FN-närvaron UNMIK och är med ca 600 anställda OSSE:s största fältmission. Missionen, som har en hög grad av autonomi, inrättades 1999 och har som uppgift att ha en ledande roll i uppbyggandet av institutioner och demokrati samt mänskliga rättigheter i Kosovo. OSSE:s verksamhet lyfts i sammanhanget ofta fram som ett föredöme. Som

exempel på verksamheten under 2012 kan noteras att missionen bidrog till möjligheten att rösta i Kosovo under de serbiska parlamentsrespektive presidentvalen i maj.

4.2 Centralasien

Mellan 1994 och 2000 etablerade OSSE sin fältnärvaro i Kazakstan, Kirgizistan, Tadzjikistan, Turkmenistan och Uzbekistan. OSSE verkar för att främja samarbete mellan länderna i Centralasien genom exempelvis projekt om regional samordning och utbildning av personal för gräns- och tullbevakning, narkotikaspaning, lätta vapen och ammunitionsprojekt, till vilka även Sverige lämnat ekonomiskt stöd. Sverige har under perioden riktat särskilt stöd till BMSC (*Border Management Staff College*) i Dusjanbe som utbildar personal inom gränsövervakning. Utöver fältmissionernas ordinarie verksamhet driver även ODIHR, HCNM och RFoM konfliktförebyggande projekt i regionen. Under 2012 och 2013 har OSSE fortsatt att arbeta med konfliktlösning i södra Kirgizistan efter de inter-etniska våldsamheterna mellan kirgiser och uzbekier år 2010. En OSSE-ledd polisinsats är fortsatt verksam i södra Kirgizistan. Vid sidan av konfliktlösning arbetar fältkontoret med gränsöverskridande vattenfrågor och polisreform.

OSSE fältkontoret i Astana har under året bland annat drivit verksamhet inom anti-terrorism, anti-korruption och anti-trafficking. I Tadzjikistan har OSSE arbetat med gränsövervakning, anti-korruption, mänskliga rättigheter och jämställdhet. I Uzbekistan verkar OSSE för narkotikabekämpning, samt mot våldsam extremism och i Turkmenistan med förvaring av små och lätta vapen.

4.3 Östeuropa samt Södra Kaukasien

OSSE:s missioner i Armenien och Azerbajdzjan inrättades år 2000. Missionerna verkar genom breda mandat för att främja genomförandet av åtaganden inom OSSE:s tre dimensioner. De har inte till uppgift att bevaka eller medla i den utdragna konflikten avseende Nagorno-Karabach. Missionen i Jerevan arbetar bland annat med rättsliga reformer och kampen mot korruption. Prioriterade områden för missionen i Baku är bland annat att bistå Azerbajdzjan i genomförandet av landets åtaganden i och med anslutningen till Europarådet samt i fråga om jämställdhetsfrågor. I mars 2013 lade Azerbajdzjan fram en begäran om att skyndsamt omvandla missionen i Baku till ett projekt samordningskontor.

Missionen i Moldaviens huvudstad Chisinau inrättades 1993 med syfte att underlätta arbetet mot en politisk lösning av konflikten om utbrytarregionen Transnistrien. Härutöver arbetar missionen bland annat med att rapportera om utvecklingen på mediefrihetsområdet i Moldavien, att bistå med expertis i frågor om människohandel liksom att bedriva

informationskampanjer i syfte att förebygga detta samt att stödja Moldaviens ansträngningar med att reformera rättssystemet i enlighet med internationell standard. Sedan 1995 finns det även ett fältkontor i Tiraspol i den transnistrisk utbrytarregionen, som i samarbete med OSSE:s ordförandeskap samt Ryssland och Ukraina har till uppgift att verka för en politisk lösning av den utdragna konflikten.

OSSE:s närvaro i Ukraina etablerades 1994 och består sedan 1999 av ett kontor för projektsamordning. Kontorets övergripande uppdrag är att stödja Ukrainas arbete med fortsatt demokratisk utveckling och rättstatlighet samt främjande av mänskliga rättigheter. Kontoret arbetar även med ekonomiska- och miljömässiga respektive militärpolitiska säkerhetsaspekter. Det största projektet i OSSE:s historia syftar till att stödja Ukrainas ansträngningar att förstöra 16 500 ton av det miljöfarliga raketbränslet mélange. Den totala kostnaden för projektet beräknas till minst 100 miljoner kronor, varav Sverige bidrar med 15 miljoner kronor.

5 OSSE:s krishantering och de utdragna konflikterna

5.1 Nagorno-Karabach

Konflikten om regionen Nagorno-Karabach som ligger i Azerbajdzjan, men till övervägande del befolkas av armenier, har pågått sedan slutet av 1980-talet. Vapenvilan trädde i kraft 1994 och respekteras i princip, även om incidenter förekommer. Periodvis under 2012 och första delen av 2013 kunde en ökning av väpnade incidenter med dödlig utgång längs stilleståndslinjen noteras. Sedan 1992 verkar OSSE för en förhandlingslösning, genom den så kallade Minsk-gruppen, som består av ett dussintal länder, däribland Sverige. Gruppens samordförande, Frankrike, USA och Ryssland, fungerar i praktiken som OSSE:s medlare. OSSE-ordförandeskapet har även en personlig representant för konflikten med kontor i Tbilisi. I dennes uppdrag ingår bland annat att övervaka vapenvilan samt skapa förtroende mellan parterna genom att upprätthålla kontakter med politiska och militära ledare.

Kärnfrågorna som behöver lösas rör främst Nagorno-Karabachs framtida status, säkerhetsgarantier för området armeniska befolkning, tillbakadragande av armeniska trupper från azeriskt territorium samt situationen för flyktingar och internflyktingar. I samband med OSSE:s ministermöte i Madrid 2007 lade Minsk-gruppens samordförande fram en uppsättning punkter, som föreslogs utgöra grundprinciper och ramverk för en framtida fredsuppgörelse. Dessa så kallade Madrid-principer har sedan varit föremål för förhandlingar mellan parterna under samordförandeskapets och den dåvarande ryske presidenten Medvedjevs ledning. Sedan man misslyckades att komma överens vid ett möte i Kazan i Ryssland sommaren 2011 har dock förhoppningarna om en snar

lösning minskat. Under 2012 och 2013 har spänningen ökat och OSSE:s generalsekreterare har bland annat sett sig föranledd att utfärda en så kallad *early warning*, i enlighet med beslutet om OSSE:s konfliktcykel från 2011, och därmed rikta medlemsstaternas uppmärksamhet på konflikten. De bägge ländernas presidenter har inte träffats sedan januari 2012. Benådningen i september 2012 av en azerisk officer, Safarov, som mördat en armenisk kollega i Ungern, samt armeniska planer på att inleda flygningar mellan Armeniens huvudstad Jerevan och Stepanakert i Nagorno-Karabach har bidragit till att öka spänningen. Utrikesminister Bildt besökte Armenien och Azerbajdzjan i december 2012 för samtal om bland annat Nagorno-Karabach. Sverige har även under perioden verkat för att EU mer aktivt ska stödja Minsk-gruppen i dess uppdrag att medla i konflikten.

5.2 Georgien

Efter kriget i augusti 2008 mellan Ryssland och Georgien diskuterades olika aspekter av konflikten intensivt inom OSSE. Trots ansträngningar av det dåvarande grekiska OSSE-ordförandeskapet kunde ingen överenskommelse nås om en förlängning av mandatet för OSSE-missionen i Georgien. Detta resulterade i att missionen stängdes den 30 juni 2009. Huvudproblemet i förhandlingarna var främst närvaron och rörelsefriheten över Georgiens hela territorium inklusive utbrytarregionerna Abchazien och Sydossetien. Ryssland motsatte sig tillträde till utbrytarregionerna utan ett de facto-erkännande från OSSE:s deltagarstater. Detta kunde inte accepteras av OSSE:s övriga deltagarstater som underströk respekten för Georgiens suveränitet och territoriella integritet. Ryssland hävdar, med hänvisning till att de erkänt Abchazien och Sydossetien, vilken man är ensam om inom OSSE, att det inte längre råder någon utdragen konflikt. Sverige och EU fortsätter hävda Georgiens territoriella integritet. OSSE bidrar genom sitt samordförandeskap med FN och EU inom ramen för de så kallade Genève-samtalen till fortsatta samtal om konflikten. Georgien suspenderade 2009 Rysslands möjlighet att genomföra verifikationsbesök inom ramen för Wiendokumentet och under 2012 suspenderade Georgien relationerna med Ryssland inom Open Skies.

5.3 Transnistrien

Förhandlingarna för en fredlig lösning avseende den moldaviska utbrytarregionen Transnistrien genomförs i det så kallade 5+2-formatet, som inkluderar representanter för Moldavien, Transnistrien, Ryssland, Ukraina, OSSE, EU och USA. Transnistrien vägrade 2006 att fortsätta formella förhandlingar i detta format, varefter endast informella förhandlingar kunde ske. Mot slutet av 2011 återupptogs dock formella förhandlingar i formatet och under 2012 väcktes, med ny regering i

Moldavien och byte på ledarskapsposten i Transnistrien, förhoppningar om nya möjligheter till framsteg i förhandlingsprocessen. Fem formella förhandlingsrundor ägde rum under 2012 i 5+2-formatet och vid ministermötet i Dublin 2012 kunde OSSE:s medlemsländer för första gången sedan 2002 anta ett ministeruttalande om konflikten. Det ukrainska ordförandeskapet 2013 har gjort de utdragna konflikterna och då särskilt Transnistrien, till en av sina huvudprioriteringar men få konkreta framsteg har hittills åstadkommits. Skr. 2012/13:185

Bilaga 1: OSSE:s deltagande stater

Albanien	Malta
Andorra	Moldavien
Armenien	Monaco
Azerbajdzjan	Mongoliet
Belgien	Montenegro
Bosnien och Hercegovina	Nederländerna
Bulgarien	Norge
Cypern	Polen
Danmark	Portugal
Estland	Rumänien
Finland	Ryssland
Frankrike	San Marino
Förenade kungariket	Schweiz
Förenta Staterna	Slovakien
Georgien	Slovenien
Grekland	Spanien
Heliga stolen	Serbien
Irland	Sverige
Island	Tadzjikistan
Italien	Tjeckien
Kanada	Turkiet
Kazakstan	Turkmenistan
Kirgizistan	Tyskland
Kroatien	Ukraina
Lettland	Ungern
Liechtenstein	Uzbekistan
Litauen	Vitryssland
Luxemburg	Österrike
Makedonien	

OSSE:s partnerstater

Afghanistan	Marocko
Algeriet	Sydkorea
Australien	Thailand
Egypten	Tunisien
Israel	Japan
	Jordanien

Bilaga 2: Stöd till OSSE under 2012 och första halvåret 2013

Skr. 2012/13:185
Bilaga 1

År 2012 uppgick den samlade budgeten för OSSE till 148 miljoner euro (ca 1,5 miljarder kronor). År 2013 uppgick den samlade budgeten till 145 miljoner euro (ca 1,4 miljarder kronor). Den svenska obligatoriska medlemsavgiften uppgick till 41,7 miljoner kronor 2012 och 39,6 miljoner kronor 2013. Förutom den svenska andelen av den ordinarie OSSE-budgeten bidrog Sverige under 2012 och första halvåret 2013 med 39 miljoner kronor för att ställa personal till OSSE:s förfogande. Därtill hade Sverige kostnader för deltagande i OSSE/ODIHR:s valobservationsmissioner med 6,5 miljoner kronor. Sverige bidrog vidare under verksamhetsåret 2012 och första halvåret 2013 med 2 miljoner kronor i frivilliga bidrag till konfliktförebyggande biståndsprojekt inom OSSE samt 18,2 miljoner kronor till OSSE-projekt inom ramen för den verksamhet som bedrivs av styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Sveriges sammanlagda bidrag till OSSE:s verksamhet andra verksamhetsåret 2012 och första halvåret 2013 var således 147 miljoner kronor.

Följande OSSE-projekt beviljades svenskt stöd om sammanlagt 2 miljoner kronor under verksamhetsåret 2012 och första halvåret 2013:

- Stöd till OSSE:s högkommissarien för nationella minoriteter
- Stöd till ODIHR:s fond för rättsliga reformfrågor
- Stöd till ODIHR:s projekt för övervakning av krigsrättegångar
- Stöd till ODIHR:s valövervakningsprojekt
- Stöd till OSSE sekretariatets projekt för övervakning av krigsrättegångar i Kroatien
- Stöd till OSSE:s projekt för kunskapsöverföring från krigsrättegångar i forna Jugoslavien

Bilaga 3: Svensk personal ställd till OSSE:s förfogande verksamhetsåret 2012 och första halvåret 2013

Sverige har under verksamhetsåret 2012 och första halvåret 2013 ställt personer med följande uppgifter till OSSE:s förfogande (inkluderar inte kontrakterade svenskar) vid fältmissioner och institutioner:

Fältmission

Azerbajdzjan
Bosnien och Hercegovina
Kosovo
Kosovo
Kosovo
Kirgizistan
Kirgizistan
Kirgizistan
Kirgizistan
Moldavien
Montenegro
Serbien
Serbien
Serbien
Serbien
Serbien
Tadjikistan
Tadjikistan
Tadjikistan

Arbetsområde

Chef miljöenhet
Chef regionkontor
Senior polisrådgivare
Chef regionalt center
Mänskliga rättigheter
Chef regionkontor
Biträdande chef för OSSE:s fältkontor
Polis
Polis
Talesman
Polis
Polis
Polis
Polis
Polis
Jämställdhet och anti-trafficking
Rättsliga och valreformfrågor
Polis

Institution

OSSE-sekretariatet, Wien
OSSE-sekretariatet, Wien
OSSE-sekretariatet, Wien
OSSE-sekretariatet, Wien
RFoM, Wien
ODIHR, Warszawa
ODIHR, Warszawa

Arbetsområde

Policystöd
Antiterrorism
Jämställdhet
Chef för OSSE:s polisenhet
Rådgivare
Demokrati frågor
Rättsliga frågor

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 1 augusti 2013

Närvarande: Statsrådet Carlsson, ordförande, och statsråden, Attefall, Kristersson, Hatt, Löf, Ohlsson

Föredragande: statsrådet Carlsson

Regeringen beslutar skrivelse 2012/13:185 Redogörelse för verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under verksamhetsåret 2012 och första halvåret 2013.